

هنر ساخت شهر

چارلز لندری

مترجمین:

سید احمد حسینی نیا

پسند مهدوی سعیدی

سازمان انتشارات و چاپ ایران

۱۳۹۹

سرشناسه	: لندری، چارلز، ۱۹۴۸ - م.
عنوان و نام پدیدآور	: هنر ساخت شهر/چارلز لندری؛ مترجمین سیداحمد حسینی‌نیا، پسند مهدوی سعیدی.
مشخصات نشر	: ساری: جهاد دانشگاهی، سازمان انتشارات، واحد مازندران، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۴۸۸ ص
شابک	: ۵۵۰۰۰ ریال: ۷-۰۴-۷۳۱۰-۶۲۲-۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
یادداشت	: عنوان اصلی: The art of city-making, 2006.
یادداشت	: کتابنامه:ص: ۴۷۷-۴۹۰.
موضوع	: شهرسازی
موضوع	: City planning
موضوع	: زندگی شهری
موضوع	: City and town life
شناسه افزوده	: حسینی‌نیا، سیداحمد، ۱۳۵۷- مترجم
شناسه افزوده	: -وی سعیدی، پسند، ۱۳۵۶- مترجم
شناسه افزوده	: جهاد دانشگاهی. سازمان انتشارات. واحد مازندران
شناسه افزوده	: Press Organization Jahade Daneshgahi. Mazandaran Branch
رده‌بندی کنگره	: H ۷۱۶
رده‌بندی دیویی	: ۳۰۱.۲۱۶
شماره کتاب‌شناسی	: ۶۱۶۷۴۶۹
ملی	

هنر ساخت شهر

مترجمین: سیداحمد حسینی‌نیا، پسند مهدوی سعیدی

ناشر: انتشارات جهاد دانشگاهی واحد مازندران

صفحه‌آرا و طراح جلد: حسن عموزاد مهدیرجی

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۹

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۵۵۰۰۰ ریال

شابک: ۷-۰۴-۷۳۱۰-۶۲۲-۹۷۸

حق چاپ و نشر محفوظ است

ساری - خیابان امیر مازندرانی - خیابان وصال - جهاد دانشگاهی مازندران صندوق پستی: ۴۸۱۷۵ - ۱۶۴۷

فهرست مطالب

۱۳.....	گفتار آغازین
۱۵.....	مقدمه
۱۷.....	قدردانی
۱۹.....	فصل اول: پیش درآمد
۲۶.....	ساخت شهر و مسئولیت‌پذیری
۲۷.....	هنر و علم
۲۸.....	فشار و تنش
۳۰.....	حل‌شدن و نامشخص
۳۱.....	انسان‌گرایی سکولار
۳۲.....	تغییر طرز تفکر
۳۳.....	به چالش کشیدن راسخ
۳۴.....	لنگر اخلاقی
۳۵.....	حقایق چیست؟
۳۵.....	رفیع بودن
۳۶.....	انعقاد شکننده
۳۷.....	تسخیر طرز تفکر
۳۸.....	شهرنشینی در همه‌جا هست
۴۳.....	احساس و درک جغرافیا
۴۴.....	تغییر ادراک
۴۶.....	نمایی از بالا
۴۷.....	سفری خیالی
۴۹.....	یکسانی و تفاوت
۴۹.....	حومه‌نشینی و نارضایتی‌هایش
۵۳.....	گذشته یک مکان زیباتر است؟
۵۷.....	خصوصیات اخلاقی محلی
۶۱.....	فصل دوم: منظر حسی شهرها
۶۹.....	منظر حسی

۷۰	ماشین و حواس
۷۱	انتقال به حس‌های گذشته
۷۴	کاستی‌های زبانشناسی
۷۵	منظر صوتی
۸۵	منظر بویایی
۹۴	نگاهی به شهر
۱۰۳	فصل سوم: ناخودآگاه و عدم تعادل
۱۰۵	شهر به‌عنوان یک هیولای سیری ناپذیر
۱۰۶	تدارک ب‌فنجان چای
۱۰۷	شش‌شنبه حلیه توالث
۱۰۷	غذا و خون
۱۰۹	آشغال
۱۱۲	حمل‌ونقل
۱۱۴	مواد: سیمان، آسفالت و ترلاد
۱۱۶	اثرات زیست‌محیطی
۱۱۷	تسهیلات شهری
۱۲۰	آیا شهرزدایی آغاز شده؟
۱۲۲	جغرافیای فلاکت
۱۲۳	جرم و جنایت سازمان‌یافته و حاکمیت ترس
۱۲۷	هزینه انسان برای تغییر
۱۲۹	کاهش فقر و دوران کودکی از دست رفته
۱۳۰	سقوط
۱۳۱	زندان‌ها و مرزها
۱۳۳	گردشگری و ناراضی‌تی آن
۱۳۳	رفاه فرهنگی در میان فقر
۱۳۵	آموزش از کاتا
۱۳۷	جغرافیای تمایل
۱۳۹	تمایل عادی
۱۴۲	تمایل به پمپاژ (ارزش‌افزایی نیازها)
۱۴۴	گذار ذهنی قبل از رسیدن

۱۴۵	سرعت و آهستگی
۱۴۷	حمل و نقل یا ریل گذاری؟
۱۴۹	مجله خرید
۱۵۳	بیشتر از شب
۱۵۴	جغرافیای بی رحم
۱۵۶	راهپیمایی بازار
۱۶۰	مرگ تنوع و تمایز عادی
۱۶۴	راحتی شرم
۱۶۹	سرزمین ریخت (Shedland)
۱۷۱	فصل چهارم: ترفندها و مقاومت
۱۷۳	از پرادو تا پرادا
۱۷۶	نماد شهری
۱۸۱	بحران معنا و تجربه
۱۸۴	گرفتن مرز نهایی: Ad-creep و فاسد شدن آن
۱۸۵	لذت بردن از تحقق
۱۸۵	طنین شهر
۱۸۵	شهر به عنوان یک مورد مد
۱۸۹	قدرت طراحی و تظاهرات شهری
۱۹۱	اشکال ترسیم قدرت
۱۹۴	شهرهای روی صفحه رادار
۱۹۶	با اقتباس از منظر
۲۰۳	مکان های فروش
۲۰۴	محدودیت های گردشگری
۲۰۶	آداب و رسوم شهری
۲۰۶	مسابقات شهری
۲۰۶	استفاده بیشتر از منابع
۲۱۰	تجربیات معنادار
۲۱۰	مقاومت های شهری
۲۱۹	فصل پنجم: بغرنج و پیچیده

۲۲۱	نیروهای تغییر
۲۲۱	پیچیدگی غیر متعارف
۲۲۳	یک چارچوب مفهومی
۲۲۴	مسیرهای خطا
۲۲۸	میدان جنگ
۲۳۰	پارادوکس‌ها
۲۳۳	خطر و خلاقیت
۲۳۶	یک مسیر آگاهی ریسک
۲۳۷	ریسک و حرفه‌های شهری
۲۳۹	محورها و تغییر
۲۴۲	جهت‌دهی حرفه‌ها
۲۴۳	فرار از سیلو
۲۴۴	اتصالات کامل و معات خصوصی
۲۴۸	کلیشه‌ها و حرفه‌ها
۲۴۹	برنامه‌ریز
۲۵۱	نقشه بردار
۲۵۱	مهندس
۲۵۳	معمار
۲۵۴	توسعه‌دهنده اموال
۲۵۵	و خیلی‌های دیگر
۲۵۷	متوارن سازی مهارت‌ها
۲۵۸	ذهنیت باز و حرفه‌ها
۲۵۸	گشتالت حرفه‌ای
۲۵۹	ذهن و ذهنیت
۲۶۲	خطر تقلیل گرایی
۲۶۳	حرفه و هویت
۲۶۴	فرهنگ نمایی
۲۶۵	مرزهای کشش
۲۶۹	بینش و همفکری
۲۷۱	نقاط کور در شهرسازی

۲۷۱	احساسات
۲۷۴	روانشناسی محیطی
۲۷۶	سواد فرهنگی
۲۸۰	تفکر هنری
۲۸۳	تنوع
۲۹۰	کارشناسی حرفه‌ای برنامه‌ریزی
۲۹۳	یک دستور کار مشترک
۲۹۵	مهارت - مهمی جدید
۲۹۷	فصل شهر به عنوان یک اثر هنری زنده
۲۹۹	جذاب سازی شهر
۳۰۰	دوباره زمین بازی خود را ایجاد کنید
۳۰۲	خلاقیت مجدد
۳۰۴	ارزیابی دارایی‌های پنهان
۳۰۴	خلاقیت و ممیزی مانع
۳۰۶	مجدداً منابع غیر مرتبط را ارزش‌گذار کنید
۳۰۸	باز یافت و سبز کردن
۳۱۰	مرکزیت گرفتن
۳۱۲	بازسازی زیرساخت‌های نرم و سخت
۳۱۷	بازخورد رقابتی
۳۱۸	محاسبات انتقادی ارزش
۳۱۸	ارز آسفالت
۳۱۹	تعادل کارت امتیازی
۳۱۹	پیچیدگی سرمایه
۳۲۱	به دست آوردن اعتماد به نفس و احساس خود
۳۲۲	ارتقا ظرفیت رهبری
۳۲۳	اصلاح قوانین برای کار برای منظر
۳۲۶	تغییر نام سیاست مدیریت ریسک
۳۲۶	تصفیه شهر
۳۲۹	تجدیدنظر در برنامه‌ریزی

۳۳۱	نقشه‌برداری دوباره شهر
۳۳۲	تجدید حیات نقش‌های شهری
۳۳۴	تأکید بر اصول توسعه
۳۳۶	اتصال مجدد شرکای سخت
۳۳۶	شهرسازی جدید و لوکوربوزیه
۳۳۸	تغییر رفتار
۳۴۱	بازبینی یادگیری شهر
۳۴۳	احترام به اشتیاق برای یادگیری
۳۴۵	ارزش‌گذاری و سرمایه‌گذاری دوباره در افراد و استعدادهای خانگی
۳۴۸	تعمیر بهداشت از طریق محیط ساخته شده است
۳۴۹	کاهش معکوس
۳۵۱	بازاریابی داراها
۳۵۳	دوباره ارائه و تغییر موقت
۳۵۶	نقل قول داستان
۳۵۹	بافتن موضوعات به هم
۳۶۱	ایده خلاقانه چیست؟
۳۶۲	کدگذاری نهایی: اصطلاح مجدد
۳۶۵	فصل هفتم: شهرهای خلاق برای جهان
۳۶۷	اخلاق و خلاقیت
۳۶۹	خلاقیت شهری
۳۷۳	آیا دبی خلاق است؟
۳۷۹	تقلید رویکرد دبی
۳۸۰	آیا سنگاپور خلاق است؟
۳۹۰	آیا بارسلونا و بیلباو خلاق هستند؟
۳۹۶	بیلباو
۳۹۸	محرك منظر و نما: متروپلیسی (کلان‌شهر)
۴۰۱	از تفکر تا عمل
۴۰۱	اثرات گسترده
۴۰۲	اثر گوگنهایم
۴۰۴	خلاقیت زمانی که فرهنگ اهمیت دارد

۴۰۴		طب سوزنی شهری و اخلاقیت کربتیا
۴۰۸		و بسياري ديگر وجود دارد
۴۱۳		مديريت ضعف
۴۱۳		اخلاقيت و شهر
۴۱۳		زيست شناسي اخلاق
۴۱۴		اخلاقيت بي پروا
۴۱۵		يك ايده يا جنبش
۴۱۸		اخلاقيت: اجزاء
۴۱۸		اخلاقيت و اخلاق پذيري
۴۱۹		ترس از اخلاقيت
۴۱۹		هدايت مسير توسط رقابت
۴۲۰		اخلاقيت و دامنه اخلاقيت
۴۲۰		كيفيت زندگي، رقابت اخلاقيت
۴۲۱		ايجاد شرايط باز
۴۲۱		محيط زيست اخلاق
۴۲۲		اخلاقيت جرمي
۴۲۳		دموكراسي و اخلاقيت
۴۲۳		سخت و نرم
۴۲۴		تنوع به عنوان يك محرک اخلاقيت
۴۲۷		توسعه ويژگي اخلاقيت
۴۲۷		اخلاقيت فردي و اخلاقيت شهري
۴۲۸		اخلاقيت و گذشته
۴۲۹		نهادهاي فرهنگي، لنگرگاه و اخلاقيت
۴۳۰		هنر و علوم و اخلاقيت شهرها
۴۳۱		ايدهاي اخلاقانه شهر همه چيز را دربر مي گيرد
۴۳۲		اخلاقيت، نويسندگي و تمايز محلي
۴۳۳		دشمنان شهر اخلاق
۴۳۳		آيا اخلاقيت مثبت است؟
۴۳۴		اخلاقيت تعريف شده است

گفتار آغازین

رویکرد شهر خلاق، با تاکید بر اهمیت فرهنگ، هنر و خلاقیت مردم در شکل‌دهی شهر و شکوفایی اقتصادی آن، مدل ساده‌ی عمومی و پاسخی به مشکلات شهری در دوران گذار و تغییرات پسا صنعتی و رقابت جهانی شهرها است. فرهنگ مبتنی بر خلاقیت و آموزه‌هایی که از جوهر خلاقیت برمی‌آید، نظیر تفکر منعطف به گونه‌ای از مکان‌سازی منجر می‌شود که تشویق به ارتباطات سازنده بین مردم، محور و مرکز آن تلقی می‌شود. این رویکرد، علاوه بر تمرکز بر تأثیرات و نتایج خلاقیت و تقویت جو خلاقیت و زیاده‌ساخت‌های نرم، نیاز به چارچوب راهبردی خلاقیت برای توسعه اقتصادی را اجتناب‌ناپذیر می‌داند. در همین راستا، «لندری» با فراهم آوردن چارچوبی ملموس برای عمل برنامه‌ریزان، راه‌هایی را برای تفکر عمل خلاقانه در برنامه‌ریزی و ایجاد محیط‌های شهری زاینده کنشگری خلاق اجتماعی ارائه می‌دهد. این دیدگاه نظری؛ مواردی همانند ترکیب زیرساخت‌های نرم و سخت، آموختن از تجارب و موانع موبد ارتباطات بین مردم، ترکیب فضاهای سوم آرام و فضاهای مهیج، تعادل بین جهانی شدن و حفظ ارزش‌های محلی، ترکیب اندیشه‌های پویا و اجراکنندگان، کاربرد زیر ساخت‌های هوشمند در سطح وسیع، رهبری پیوندهای قوی ارتباطی درون و برون شهری، توسعه فرهنگ کارگشایی و تاسیس و راه‌اندازی، حرکت‌های نوین، از نیازهای مبرم شهر آینده است. بدین ترتیب، پیش‌زمینه‌ها و معیارهایی مانند: راه‌آده و رهبری، پویایی شبکه‌ای و تنوع انسان‌ها و دسترسی‌ها به افراد مستعد و استعداد‌های مختلف، فرهنگ و هویت محلی مداراکننده، دسترسی مناسب همگانی به امکانات شهری و فضاهای شهری چارچوب پذیر، تامین امنیت، گریز از مزاحمت‌ها و نگرانی‌ها، از الزامات شهر خلاق است. «لندری» در همین ارتباط ۱۰ پیشنهاد ذیل را برای شروع فرایند شهر خلاق عرضه می‌کند:

- ۱- شناسایی مسائل و بحران‌های موجود و توسعه فرهنگ مولد و خودمختار نمودن خواست عمومی جامعه برای حل این بحران‌ها؛
- ۲- شناسایی سرمایه‌گذاران، گروه‌های مولد و پیشرانهای پروژه‌های گوناگون سازندگی؛
- ۳- سنجش وضعیت و انجام ممیزی ظرفیت‌های خلاق و موانع آن؛
- ۴- شناسایی و بررسی پروژه‌های موفق و چگونگی کارکرد آنها در شهرهای مختلف؛
- ۵- ارائه شواهد متقن در رابطه با تأثیر خلاقیت و ارزش‌های فرهنگی در سازندگی شهری بویژه در شهرهای واجد هویت رقابتی؛
- ۶- توسعه، تبلیغ و فراگیر شدن چشم‌انداز و راهبردهای کلیدی شهر؛
- ۷- تعریف و اجرای پروژه‌های آزمایشی- تجربی سازندگی (مانند پروژه‌های محرک توسعه)؛

۸- شناسایی داستان موجود شهر هدف سازندگی و توسعه و تداوم فرهنگی داستان شهر در راستای چشم‌انداز مطلوب شهر؛

۹- ایجاد گروه‌های هم‌رسان و حمایت‌کننده چشم‌انداز شهر و برگزاری جلسات یا کارگروه‌های خلاقانه در این زمینه؛ و

۱۰- پرهیز از ایجاد یکباره شهر خلاق با قدرت متمرکز و تبلیغ بیش از حد بجای تلاش گام‌به‌گام تحقق الزامات اجرایی آن.

در این راستا، کتاب حاضر، تلاشی شایان تقدیر برای معرفی مهارت‌های لازم به منظور جذاب کردن شهر و ساخت شهری خلاق است. در همین راستا، بهره‌گیری بهینه از ظرفیت‌های فرهنگی شهر هم‌راستا با بهره‌گیری از تجارب بین‌المللی و سازگاری با شرایط جهانی متحول موجب می‌شود تا صفات نوین رقابت‌پذیر شهر تقویت شوند. تلاش تقدیر برانگیز آقای دکتر سید احمد حسینی نیا، که همراه با فعالیت‌های اجرایی گسترده به تدوین کتاب پیش رو پرداخته، اهمیت موضوع را دوچندان می‌کند. امید است مطالعاتی این کتاب بتواند زمینه‌ای برای برداشتن گام‌های مؤثر جهت یاری به برنامه‌ریزان و مدیران شهر و انشجویان در خلق محیطی بهتر برای زندگی فراهم نماید.

دکتر مصطفی بهزادفر

استاد شهرسازی دانشگاه علم و صنعت ایران